

Täysistunto

Tiistai 27.9.2016 klo 14.03—21.47

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta Hallituksen esitys HE 139/2016 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

18.40 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Monissa yhteyksissä, kun olen tässä kauden mittaan kuullut yrittäjiä, tästä hallituksen esityksestä tai sen sisältämästä asiasta on tullut yksinomaan positiivista palautetta. On perustavanlaatuista oikeudenmukaisuutta, että verot maksetaan vasta rahasta, joka on saatu, eikä rahasta, joka saadaan ehkä myöhemmin. On käsittämätöntä, miten hallitukset ennen perussuomalaisten nousua ovat keksineetkin luoda maahan näin epäoikeudenmukaista lainsäädäntöä, jossa yrittäjät ja työnantajat on laitettu maksamaan veroa tulosta, jota ei ole vielä olemassakaan. Tämä arvonlisäveron muuntaminen maksuperusteiseksi ansaitsisi kyllä valtiollisen oikeudenmukaisuuspalkinnon, jos sellaisia jaettaisiin. Näin ilmiselvän vääryyden ja epäkohdan korjaaminen symboloi koko tätä hallituksen toimintaa ja tahtotilaa. Korjataan Suomea pienin askelin mutta määrätietoisesti nykyaikaiseksi ja työllistämistä kunnioittavaksi maaksi.

18.41 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen kärkitavoitteena on tehdä työllistäminen ja työnteko nykyistä helpommaksi ja kannattavammaksi, ja siihen tähdätään sekä verotuksellisin että lainsäädännöllisin keinoin. Tämä hallituksen esitys arvonlisäverolain muuttamisesta on eräs valtion kannalta sinänsä pieni mutta monelle yrittäjälle merkittävä parannus aiempaan verrattuna. Yrittäjät ovat joutuneet tilittämään arvonlisäveron suoriteperusteisesti, vaikka raha ei olisi vielä siirtynytään asiakkaalta yritykselle, ja se on aiheuttanut monelle yritykselle ongelmia, varsinkin kun maksuajat ovat pidentyneet viime vuosina. Yrittäjäjärjestöjen pitkäaikainen toive on ollut siirtyminen maksuperusteiseen arvonlisäveron tilitykseen pienimmissä yrityksissä, ja nyt tämä toive toteutuu nykyisen hallituksen päätösten myötä. Pienyrityksille ei jatkossa aiheudu enää kohtuuttomia seurauksia laskun maksun viivästymisestä, ja päätöksellä vähennetäänkin pienimpien yritysten käyttöpääoman tarvetta, mikä voi joissakin tapauksissa estää yrityksen konkurssin tai lopettamisen. Tämä uudistus koskee peräti 90:tä prosenttia arvonlisäverovelvollisista yrityksistämme.

Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on erittäin kannatettava, mutta kenties sitä voisi jatkossa edelleen vielä hieman parantaa. Tässä esityksessä liikevaihtorajaksi on asetettu 500 000 euroa tilikauden aikana. Se voisi olla vielä hieman korkeampikin, kuten jois-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

sakin muissa Euroopan maissa jo onkin. Kirjanpitolaissa mikroyrityksen rajaksi on määritetty 700 000 euron liikevaihto, ja olisi loogista, että vähintään tämä sama liikevaihtoraja olisi käytössä myös arvonlisäveron tilitysperusteita määritettäessä. Tämä selkeyttäisi samalla mikroyrityksiin liittyvää lainsäädäntöä. (Puhemies koputtaa) Muutos vaatisi EU:n arvonlisäverokomitean kuulemista, mutta toivottavasti asiaan vielä palataan.

18.43 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Nyt hallituksella on oikea ote suomalaisen yrittäjyyteen. Sitä kannustetaan, sen kynnyksiä ja esteitä puretaan monella tavalla, ja näin ollen on odotettavissa, että se kasvu, joka on nyt lähtenyt käyntiin pitkän vaikean ajan jälkeen, saa lisää vauhtia tämän hallituskauden loppua kohti ja näin ollen myös se tavoite, että päästään 72 prosentin työllisyysasteeseen ja saadaan ne 110 000 uutta työpaikkaa, tulee yhä realistisemmaksi. Kilpailukyky sopimus oli tässä mielessä erittäin tärkeä, samaten yrittäjävähennys, joka on tulossa, vaikka täällä sitä pilkataan erään ammatikunnan nimeä käyttäen, joten on kuitenkin nähtävä, että se on osa hallituksen kokonaispolitiikkaa ja tähtää työllisyyden parantamiseen, yritysten kilpailukyvyn ja kannattavuuden lisäämiseen ja on näin ollen erittäin tärkeä uudistus.

Tämä arvonlisäveron maksuperusteisuus on osa tätä yrittäjyyden edistämistä ja kannustamista ja tekemistä joustavammaksi. Maksuperusteisuus on todella tärkeä monelle yritykselle. Jotkut ovat sitä käyttäneet järjestelemällä laskutuksensa näin jo tähän mennessä, mutta nyt se tulee aivan lailliseksi, ja tätä kautta on mahdollista myös se, että yritys selviää vaikeistakin ajoista, kun ei joudu maksamaan arvonlisäveroja niin sanotusti ennakkoisesti vaan silloin, kun on rahat käytössä. Tuloista on helppo maksaa veroja. Silloin kun ei ole tuloja, niin veron maksaminen on paljon vaikeampaa. Tästä johtuu selkeästi se, että yritykset ovat tämän arvonlisäveromallin kanssa vaikeuksissa, mikä meillä nyt on. (Puhemies koputtaa) Nyt se saadaan korjattua, kiitos tämän hallituksen.

18.45 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Nykyisinhän arvonlisävero pitää maksaa tilikauden aikana käytännössä laskutuskaukautta seuraavan toisen kuukauden 12. päivään mennessä. Esityshän lähtee nyt siitä, että yrittäjä voi tilittää veron vasta sitten, kun yritys itse on saanut asiakkaaltaan maksun. Tämä on pieni esitys, mutta kun ajatellaan, että näitä alle 500 000 liikevaihdon yrityksiä on maassamme 90 prosenttia, niin kyllä tämä koskettaa ennen kaikkea juuri näitä pieniä, sanotaan nyt mikroyrityksiä, eli mielestäni tämä on erittäin hyvä ja kannatettava oleva esitys.

18.46 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen esitys on erittäin hyvä ja kannatettava. On tärkeää, että nämä pienet yritykset, joiden liikevaihto todellakin on alle 500 000 euroa tilikautena, saavat tämän tavallaan ajantasaisen arvonlisäverojärjestelmän, maksuperusteisen, jossa tulleist alveista ja menneistä alveista tehdään tilitys vasta sitten, kun maksutapahtumat ovat tapahtuneet, eli ei tule mitään ennakkoja. Monelle pienyrittäjälle tällainen arvonlisäveron järkevä ajantasaistaminen tuo erittäin suuren hyödyn ja ennen kaikkea on myös signaali hallitukselta pieniin ja keskisuuriin yrittäjiin päin, että nämä pystyvät todella omassa toiminnassaan saamaan pikkuisen ennustettavuutta ja pikkuisen myös taloudellista kestävyyttä siihen toimintaan. Hallituksen ideahan on ollut koko ajan se, ja kylmä tosiasia on se, että suuret yritykset tänä päivänä mieluummin vähentävät työvoimaa ja uudet työpaikat, jos ne ovat syntyäkseen, syntyvät pieniin yrityksiin. Tämä hallituksen esitys nimenomaan sitä tukee.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

18.47 **Petri Honkonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tosiaankin, täytyy lausua tästä esityksestä hallitukselle kiitokset. Paljon tulee esityksiä, joista tulee negatiivista palautetta, mutta tästä on kyllä kerta kaikkiaan tullut pelkästään positiivista palautetta. Tämä on erittäin tärkeä uudistus monille pienille yrityksille ja varsinkin sellaisille, joidenka liiketoiminta on sen muotoista, että siinä tuppaavat maksut viipymään. Itse keskustelin tässä tovi sitten yrittäjän kanssa, jolla on auton ja kolariautojen hinaukseen erikoistunut yritys, ja heidän tapauksessaan maksut saattavat vakuutusyhtiöstä johtuen viivästyä erittäinkin pitkään, ja tällä on, totta kai, yrityksen maksuvalmiuteen negatiivisia vaikutuksia. Senpä takia tämä esitys on todella, todella hyvä ja tuo monia uusia mahdollisuuksia näille yrityksille.

Totta kai tämä 500 000 euron liikevaihtoraja voi jonkinikäisen katon asettaa. Se voi myös johtaa siihen, että pilkotaan osia liiketoiminnasta pienempiin pöytälaatikkoyhtiöihin, mutta varmastikin näitä haasteita voidaan sitten myöhemmin arvioida.

18.49 **Olli-Poika Parviainen vihr:** Arvoisa herra puhemies! Hallituksen budjettiesityksen kanssa on monesta asiasta helppo olla eri mieltä, mutta tämä on asia, josta olen sen kanssa hyvin samoilla linjoilla. Mielestäni tällä pienellä mutta tärkeällä askeleella annetaan hyvä signaali siitä, että yrittäjyyttä halutaan tukea, ja toisaalta myös muistetaan sitä, että erityisesti pienissä yrityksissä pienetkin mahdollisuudet arjen joustoihin voivat helpottaa paljon.

Kuten edustaja Honkonen mainitsi, niin tämäkään esitys ei ole aukoton. Tietenkin tätä puolen miljoonan euron rajaa voidaan kiertää ja sen kanssa voidaan kikkailla, mutta se on minun nähdäkseni toissijaista suhteessa siihen, että tällä esityksellä kyllä helpotetaan monien yrittäjien arkea.

Arvoisa puhemies! Yhä useammin myös yrittäjän arki on epätyypillistä, kun me jo tiedämme, että monet työsuhteet ovat luonteeltaan niin sanotusti epätyypillisiä ja hyvinkin vaihtelevia. Siksin tällaisten joustojen rakentaminen on tärkeää.

Toivon, että uudistukset eivät jää tähän, vaan jatkossa kiinnitämme huomiota myös ensimmäisten työntekijöiden palkkaamiseen helpottamiseen nykyisestä merkittävästi, koska työtä Suomessa kyllä on, mutta työpaikoista on usein pulaa.

Toisaalta myös yrittäjävähennystä kannattaisi kehittää edelleen. Voisi miettiä, onko sitä mahdollisuutta ohjata esimerkiksi pienempiin yrityksiin tai suoraan työllistämisen edistämiseen tai jotain muuta. Toivon, että keskustelu yrittäjyysasioista jatkuu aktiivisena tässä salissa.

18.50 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Liittyen tähän arvonlisäverovelvollisuuteen, yrittäjyyden teemaan ja siihen jatkokehitykseen: Tässäkin salissa on tänään esitetty sitä, että arvonlisäverovelvollisuuden alarajaa nostettaisiin esimerkiksi 30 000 euroon. Tästä aihepiiristä tuli eräs iäkkäämpi mieshenkilö kerran keskustelemaan minun kanssani toritaupatummassa ja sanoi, että semmoinen vähän vähemmän tiedetty asia on, että EU olisi Suomelta kieltänyt tällaisen toimenpiteen, että Suomi voisi tätä alarajaa itse muuttaa. Tarkistin, onko näin, ja kyllähän se vähän näin näyttäisi olevan.

Seuraavassa vastaus kirjalliseen kysymykseen, KKV 366/2016 vp, suora lainaus: "Arvonlisäverotuksessa sovellettavan veropohjan laajuus on säädelyt Suomessa sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Liittymissopimuksessa Suomelle on myönnetty oikeus vapauttaa verosta sellaiset vähäisen lii-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 90/2016 vp

ketoiminnan harjoittajat, joiden vuosiliikevaihto on enintään 10 000 euroa. Verovelvollisuuden alarajan nosto tämän raja-arvon yläpuolelle edellyttäisi komission ehdotukseen pohjautuvaa neuvoston poikkeuslupaa. Suomi ei voi siten kansallisin päätöksin korottaa verovelvollisuuden alarajaa yli tämän määrän." Eli tämä on ministerin vastaus kirjalliseen kysymykseen. Kyllä on näin, että meidän täytyy sitä asiaa neuvostolta kysyä Eurostoliitosta.

18.52 Anneli Kiljunen sd: Arvoisa herra puhemies! Kuten täällä on tänään todettu useissa puheenvuoroissa, täällä on kritisoitu monia tämänkin päivän esityksiä, mutta tämä esitys saa kyllä minultakin vahvan tuen. Olen ollut yrittäjän vaimona 30 vuotta, ja tämä on ollut meidänkin perheessä monesti pöydän ääressä keskusteluissa. Ongelmana on ollut nimenomaan se, että alvimaksut on joutunut maksamaan, vaikka varsinaista tilitystä ei ole tästä yrityksestä vielä tullut, elikkä ei ole käytännössä likviditeettiä tai maksuedellytyksiä suorittaa näitä alveja, ja nyt tämä mahdollistaa yritysten joustavan toiminnan ja turvaa sen, että tämä maksuturva näitten alvien maksamiseen on tätä kautta turvattu. Tuen tätä esitystä erittäin lämpimästi.

18.53 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Käytän tämän puheenvuoron sen takia, että saan kiittää edustaja Kiljusta. Se on aivan oikein, että annetaan hallituksen esitykselle täysi tuki silloin, kun se oikeasti on hyvä. Minulle ainakin tämä, kun itsekin olen paljon arvonlisäveroa joutunut käsittelemään, on eräällä tavalla oikeudenmukaisuuskysymys. Minua ihmetytti aina, että miksi minun pitää tilittää verottajalle sellainen raha, jota minä en ole saanut enkä koskaan kenties tule saamaan. Silloin kun me menemme maksuperusteisuuden, niin toteutuu veronkannon oikea luonne, niin että siinä mielessä tämä on kyllä käsittelemätöntä, että niin pitkään sai olla ikään kuin laittomassa tilassa tämä, minkä hallitus nyt korjaa.

Todella täytyy yhtyä siihenkin, että joskus sitten, kun tätä lakia vähän uudelleen katsotaan, kyllä varmaan tämä 500 000 on sen verran pieni, että en minä ymmärrä, miksi senkään jälkeen yrityksen pitäisi maksaa veroa semmoisista rahoista, mitä se ei ole saanut. Kyllähän kaiken verotuksen pitää perustua siihen, kun puhutaan ansiotuloverotuksesta, että raha on saatu.

18.54 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Hallitus joutuu tekemään kipeitä leikkauksia, mutta se tekee myös päätöksiä, joista tulee pelkkää hyvää palautetta, ja tämä on yksi sellainen. Maksuperusteinen alvihuojennus kohdistuu pieniin yrityksiin. Se on todella tarpeellinen tässä ajassa, kun kansalaisia innostetaan ryhtymään yrittäjiksi ja sitä kautta työllistymään ja työllistämään. On myös hyvä kuulla, että opposition taholta tulee kiitosta tästä hallituksen esityksestä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.